

**Marius von
Mayenburg**

Jedan od najuspješnijih njemačkih dramatičara mlađe generacije, rođen je 1972. godine u Münchenu. Nakon studija starogermanistike, von Mayenburg na Hochschule der Künste u Berlinu studira "scensko pisanje". Godine 1996. nastaju komadi *Haarmann* i *Gospodica Danzer*, a 1997. *Sumrak nemani* i *Vatreno lice*. Von Mayenburg za posljednji komad dobiva Kleistovu nagradu i nagradu Frankfurtske autorske zaklade. Praizvedba *Vatrenog lica* održana je 1998. godine u Komornom kazalištu u Münchenu. *Vatreno lice* prevedeno je na 20 jezika i postavljeno na scenu više od 60 puta. Od 1998. do 1999. von Mayenburg je suradnik-dramaturg pri kazalištu Baracke (Deutscher Theater, Berlin). Od 1999. godine von Mayenburg je dramaturg, kućni autor, prevoditelj te odnedavno i redatelj nove Schaubühne am Lehniner Platz (Berlin).

Već u prvom Mayenburgovu komadu *Haarmann*, nekoj vrsti dokumentarne drame o policijskom doušniku, homoseksualcu i masovnom ubojici koji je između 1918. i 1924. godine u Hannoveru ubio oko dvadesetoro ljudi, iskazuju se mnogi elementi koji će kasnije postati glavnim karakteristikama njegova pisanja. Sva njegova gla-

vna lica su nasilnici. Ona kolju, ubijaju, podmeću vatru, verbalno su destruktivna, što je izraz rastrzanosti u kojoj se nalaze.

"Što mi je važno", naglašava von Mayenburg, "to je da su lica u konfliktu sa samima sobom i da iz toga dolazi do osnovnog sukoba. Do sukoba ne dovode izvanjske okolnosti, već unutarnja proturječja." Ekscesna i na rubu onoga patološkog i kriminalnog, koje se pokatkad i vrlo teško razlikuje od društveno prihvaćenog ponašanja, von Mayenburgova lica beznadni su zatočnici vlastitog "ja", i žele li to ili ne, okrutna su silom prilika i protiv drugih, a konačno i protiv sebe samih, ali bez mogućnosti izbjavljenja.

Pored teme nasilja i motiva unutarnjeg sukoba karaktera, kao sljedeće elemente mogli bismo navesti dramaturški postupak montaže, hladnokrvnost govora te autorovu nemilosrdnost i beskompromisnost.

"Na pozornici možemo do kraja domisliti potisnute konflikte i otkriti na čemu se oni temelje."

Von Mayenburg zaoštravanje konflikata prikazuje prvenstveno kao posljedicu poremećene komunikacije. Psihološku strukturu različitih odnosa razotkriva oštrim

analitičkim pogledom prepunim detalja. I još je nešto važno: von Mayenburg pokazuje, ali ne sudi. Pripovijeda bez dociranja i izbjegava bilo kakva objašnjenja u službi općenitog poimanja stvari i fenomena. Time tematizira nasilje u obliku koji je primjeren njegovu sadržaju – upravo kao fenomen koji se pokatkad zajedno sa svojim motivima opire shvaćanju.

"Svaki odnos, svaka veza permanentno je ispitivanje opterećenja", kaže Marius von Mayenburg.

"Mayenburgov komad *Ružni* briljantna je 'komedija zabuna' na temu identiteta, privlačnosti, kulta ljepote i relativnosti uspjeha u društvu: jesam li ja još uvijek ja ako nalikujem na nekoga drugog? Što preostaje od naših unutarnjih vrijednosti ako njihovu vjerodostojnost ne potvrde drugi? Je li individualnost, kojoj svi mi težimo, zapravo prepreka na putu do uspjeha? Mayenburg identitet prikazuje kao robu, a tijelo kao prilagodljivi sirovi materijal." (*Junges Theater Göttingen*) "Mayenburgov komad mogli bismo usporediti s *Nosorogom* E. Ionesca, gdje se ljudi transformiraju u nakazne debelokošce. Također, u njemu ćemo naslutiti odjek Ovidijeva *Pigmaliona*, kao i Shakespeareove komedije *Na tri kralja*." (*The Independent*, 23. 09. 2007, Kate Bassett)

Kazališni komadi i praizvedbe

- Svadljivci* ("Messerhelden", Orph Theater Berlin, 1996.)
- Gospodica Danzer* ("Fräulein Danzer", 1996.)
- Sumrak monstruma* ("Monsterdämmerung", Praterspektakel Berlin", 1997.)
- Vatreno lice* ("Feuergesicht", Münchner Kammerspiele, listopad 1998.)
- Psihopati* ("Psychopaten", Wiener Festwochen, 1998.)
- Nametnici* ("Parasiten", Deutsches Schauspielhaus Hamburg, 2000.)
- Haarmann* ("Haarmann", Schauspiel Hannover, veljača 2001.)
- Hladno dijete* ("Das Kalte Kind", Schaubühne am Lehniner Platz, Berlin, 2002.)
- Eldorado* ("Eldorado", Schaubühne, Berlin, 2004.)
- Turista* ("Turista", Schaubühne, Berlin, 2005.)
- Vid* ("Augenlicht", Schaubühne, Berlin, 2006.)
- Ružni* ("Der Hässliche", Schaubühne, Berlin, 2007.)
- Otvoren vidik* ("Freie Sicht", 2008.)
- Pas, noć i nož* ("Der Hund, die Nacht und das Messer", 2008.)
- Kamen* ("Der Stein", Salzburg Festival / Schaubühne am Lehniner Platz, Berlin, 2008.)

D. Torjanac

Marius von Mayenburg

RUŽNI

OSOBE:

LETTE, ružni

FANNY, njegova žena

SCHEFFLER, Letteov šef

KARLMANN, Letteov asistent

FANNY, bogata stara dama

KARLMANN, sin bogate stare dame

SCHEFFLER, kirurg

FANNY, njegova asistentica

Sve Fanny igra ista glumica.

Isto vrijedi i za oba Schefflera

i za oba Karlmana.

Sveukupno, dakle, imamo četiri glumca.

Lette bi trebao izgledati normalno i ne bi smio biti ružno našminkan. Zamišljam da se nakon operacija na licima glumaca ne bi trebale vidjeti nikakve promjene.

SCHEFFLER: Hotel Excelsior je nabolji hotel u mjestu, položaj je fantastičan, uzмите sobu koja gleda na jug, pogled na Alpe ostavlja bez daha, otplivajte ujutro par krugova po bazenu inače ćete biti debeli, doručak je obilan, konobarice imaju face poput uhvaćenih srna, vidjet ćete, kad ste tamo neće vam se dati otići.

LETTE: To ste vi sad govorili o Brigu?

KARLMANN: Jesam.

LETTE: Ići ćete i vi?

KARLMANN: Hoću, da, ja ću ići. Sad su mi na stol stavili brošutu.

LETTE: Jeste li sigurni da nije bila za mene?

KARLMANN: Jesam, jesam, evo, tu, moje ime.

LETTE: Vi ste je dobili? Ja nisam. Odmah ću pitati dostavu.

KARLMANN: Sumnjam da vam oni mogu pomoći.

LETTE: A kako ćete do tamo? Možda vas mogu povesti.

KARLMANN: Umajmit ću pilota.

LETTE: Pilota? Vi to sebi možete priuštiti?

KARLMANN: Plaća organizator.

LETTE: Pilota kojeg ćete umajiniti?

KARLMANN: Da. I dočekat će me na areodromu.

LETTE: Pa to još nisam čuo, ja nek vozim auto, a vi ćete se voziti u avionu?

KARLMANN: Već su mi prije par tjedana poslali uvjete puta.

LETTE: Prije par tjedana? A ja još nemam ništa.

KARLMANN: Tja.

LETTE: A što vi namjeravate na tom kongresu?

KARLMANN: No sad, ako ću biti iskren...

LETTE: Ma jasno, odlično ste mi asistirali, shvaćam da i vi želite sudjelovati u uspjehu, upoznati se, stvoriti kontakte...

KARLMANN: Ma kakvi, iskreno govoreći...

LETTE: Samo me čudi što će oni toliko potrošiti da vi sjedite među publikom i slušate prezentaciju koju već odavno poznajete.

KARLMANN: Ne, ne, gospodine Lette, varate se.

LETTE: Što?

KARLMANN: Ja neću sjediti među publikom. Stajat ću gore i držati predavanje.

LETTE: Vi?

KARLMANN: Da.

LETTE: Ne, ne, ne, nešto ste vi pogrešno shvatili. Gore ću stajati ja...

KARLMANN: Ne.

LETTE: ... i držati predavanje.

KARLMANN: Ne.

LETTE: Što je i logično, utikač sam projektirao ja, ja sam izumio sigurnosne ormariće koji štite od preskoka, zbog mene je Scheffler mogao prijaviti patent, jasno je da ću ja predstaviti 2CK, ja sam glava projekta, vi ste moj asistent, ja sam kompetentan, vi niste, ja ću držati predavanje, a vi ćete sjediti među publikom i slušati.

KARLMANN: Ne.

LETTE: Slušajte, gospodine Karlmanne, ne želim ja vama srušiti vaše lijepe iluzije, vi ste se sigurno već poveselili, ali radi se o nesporazumu. Ne zavidim vam na fantazijama, ali ovo se sad mora razjasniti, inače ćete na koncu uistinu vi oletjeti na kongres, a to bi bilo gorteskno.

KARLMANN: Pa sami ste maloprije čuli šefa.

LETTE: To je stvarno smiješno.

KARLMANN: Razgovarajte s njim, on je sve to sredio.

LETTE: Scheffler?

KARLMANN: Da.

LETTE: Ne može biti, Scheffler zna da sam vodio projekt i da ste vi samo sporedna osoba koja je pritezala šarafe, ništa drugo, nikada on ne bi nekom poput vas povjerio tu zadaću, vi još nemate ni diplomu, mladi kolega, ne bi on to učinio, znate.

KARLMANN: Ali je učinio.

LETTE: Učinio je.

KARLMANN: Učinio je.

LETTE: Što ste mu rekli?

KARLMANN: Ništa.

LETTE: Vi ste mene nekako ocrnili.

KARLMANN: Ne, to nisam, zna on tko je vodio projekt, vi ste vodili projekt, zna on da sam ja samo sporedna osoba koja priteže šarafe.

LETTE: Ali zbog čega...

KARLMANN: Pao sam mu na pamet iz čistog mira.

LETTE: Onda vam je sigurno i rekao zašto odjednom vi, a ne ja...

KARLMANN: Nešto je natuknuo.

LETTE: Što?

KARLMANN: Molim vas, razgovarajte sami s njim.

LETTE: Što je natuknuo?

KARLMANN: Neću vam reći.

LETTE: "Nešto je natuknuo." To mora biti nesporazum.

KARLMANN: Možda...

LETTE: Zašto mi ništa niste rekli?

KARLMANN: Osjećam prema vama veliko poštovanje, cijelim vašim znanjem i umješnošću, nisam vas htio...

LETTE: Što?

KARLMANN: Nisam vas htio povrijediti.

LETTE: Pa ovo postaje sve bolje i bolje. Trčim lijevo, trčim desno, s vama sam u laboratoriju, zajedno jedemo sendviče, dijelimo istu termosicu, a vi mene niste htjeli povrijediti.

KARLMANN: Nisam znao kako bih...

LETTE: Razočaran sam vama. Gospodine Scheffleru. Gospodine Scheffleru, moram razgovarati s vama.

SCHEFFLER: Baš gulim voće.

LETTE: Zašto Karlmann odlazi na kongres?

SCHEFFLER: Zašto ne idete vi, znam, znam. Gospodine Karlmanne, biste li nas na trenutak ostavili same, ovo će biti razgovor u četiri oka. (Letteu.)

Hoćete malo voća? Znam ja dobro kako se osjećate, ali što ste očekivali?

LETTE: Što sam očekivao?

SCHEFFLER: Pa da, recite.

LETTE: Očekivao sam da odem na kongres i predstavim naš utikač za jaku struju. A ne taj amater.

SCHEFFLER: A kako vi to zamišljate? Kako bi to išlo?

LETTE: Pa jednostavno, nekoliko dijafilmova, grafikoni, animacija, već sam vidio takve stvari, znam kako se to radi.

SCHEFFLER: A što mislite, zašto sudjelujemo u tome? Zašto smo na tom glupom kongresu, zašto se uključujemo u sav taj cirkus?

LETTE: Pa da ljudi vide da smo dobro radili i upoznaju naš proizvod.

SCHEFFLER: Da ga kupe.

LETTE: Da, što se mene tiče, da ga kupe.

SCHEFFLER: Da ga kupe i kupe i kupe i ništa «što se mene tiče».

LETTE: Da i?

SCHEFFLER: I da ga kupe.

LETTE: Da, to je točno.

SCHEFFLER: A vi biste utikač za jaku struju trebali prodati.

LETTE: Onda ću ga prodati.

SCHEFFLER: Vi to, izgleda, mislite ozbiljno.

LETTE: A zašto ne?

SCHEFFLER: Pa mora vam biti jasno...

LETTE: Što?

SCHEFFLER: Mislim, morali biste znati...

LETTE: Što bih morao znati?

SCHEFFLER: Da je to sasvim nemoguće.

LETTE: Aha. A zašto?

SCHEFFLER: Vi ne znate...

LETTE: Ne, a što?

SCHEFFLER: Vama to nikad nitko nije rekao?

LETTE: Pojma nemam.

SCHEFFLER: Nije moguće da je to opet jedna od onih stvari koje su ostavljene meni.

LETTE: Molim, nisam, ovaj...

SCHEFFLER: I da ja sad moram biti taj koji će vam reći.

LETTE: A što to?

SCHEFFLER: Ranije sam mislio da ću kao šef imati nekoga u predsooblju, tajnicu ili nekog takvog, koja će sve to... mislim, odgovarati na pozive, primati i rješavati poštu, mislio sam, znate, ja sam šef zato da drugi mogu raditi, a ja se koncentrirati na ono bitno. Umjesto toga, sada sjedim ovdje s vama, eto.

LETTE: Bojim se da ne shvaćam.

SCHEFFLER: Ali možda je baš to ono što je bitno.

LETTE: A što to?

SCHEFFLER: Pa da vam od svih ljudi baš ja moram reći da vaše lice jednostavno ne prolazi. I da preuzmem odgovornost i učinim, učinim baš, eto, danas, nešto što ostavlja duboke tragove. Možda to ne može nitko drugi, samo šef.

LETTE: Moje lice?

SCHEFFLER: To vam još nitko nije rekao?

LETTE: Ne.

SCHEFFLER: A imate ženu.

LETTE: Samo malo, ne shvaćam...

SCHEFFLER: Ne odgovara nam vaš nos, mislim, valjda imate smisla za humor. Ne shvaćate? Pa da, pa da, mogu shvatiti. Vi s takvim licem ne možete ništa predati.

LETTE: S kakvim licem?

SCHEFFLER: Hoćete sad malo voća? Nećete?

LETTE: Što je s mojim licem?

SCHEFFLER: A majka vam je još živa?

LETTE: Kakve sad veze ima moja majka?

SCHEFFLER: Možda vam ona može objasniti odakle to.

LETTE: Moja majka ništa ne može objasniti.

SCHEFFLER: Ili vaša žena, mislim, ona vas je odabrala.

Popričajte s njom, danas ću ranije otići. Izmučio me razgovor s vama. Nemojte praviti takvo lice.

LETTE: Kakvo lice.

FANNY: Ne znam što on time misli.

LETTE: Stvarno ne znaš?

FANNY: Ne znam.

LETTE: Pogledaj me.

FANNY: Da.

LETTE: Gdje gledaš?

FANNY: Gledam te u oči.

LETTE: Ne gledaš.

FANNY: Gledam.

LETTE: Gledaš me samo u lijevo oko.

FANNY: Da?

LETTE: Pogledaj me u lice.

FANNY: Kao, evo, sad?

LETTE: Ne u oko.

FANNY: Ovako?

LETTE: Ne. U lice. U oba oka. Nikad me nisi tako pogledala.

FANNY: Molim?

LETTE: Uvijek si me gledala samo u lijevo oko. Zašto?

FANNY: Ne znam...

LETTE: Danas to želim znati.

FANNY: Ali ja te volim.

LETTE: To je lijepo, ali zašto me ne gledaš u lice?

FANNY: Pa sad je, evo, dobro.

LETTE: Nije dobro, uopće nije dobro. Danas prvi put čujem da nešto nije u redu s mojim licem. Znaš ti to već duže?

FANNY: Lette.

LETTE: Dakle, i ti to znaš.

FANNY: Već cijelu vječnost nisam na to ni pomislila.

LETTE: Na što?

FANNY: Na samom početku, kad smo se upoznali, bila je jedna kratka faza...

LETTE: Kakva faza?

FANNY: Faza kad me iritalo.

LETTE: Tebe je iritalo?

FANNY: Iritiralo me je.

LETTE: Moje lice?

FANNY: Da, ali to je brzo prestalo.

LETTE: Jer si se naviknula gledati me samo u lijevo oko.

FANNY: Možda, ali to nije bilo svjesno.

LETTE: Ali sjećaš se da te iritalo.

FANNY: To se ne može zaboraviti.

LETTE: Molim?

FANNY: Dragi...

LETTE: Što?

FANNY: Ja sam mislila da ti znaš. Uvijek sam se divila kako se nadmoćno nosiš s tim.

LETTE: S čim?

FANNY: S tim da si neizrecivo ružan.

LETTE: Oh!

FANNY: Nisam te htjela povrijediti.

LETTE: Ružan.

FANNY: Nikad ne bih rekla ni jedne jedine riječi jer si vrijedan čovjek.

LETTE: Misliš da sam ružan?

FANNY: Kao čovjek si vrlo lijep...

LETTE: Ali...

FANNY: Ali tvoje je lice, nažalost, vrlo ružno.

LETTE: I to se nije moglo reći drugačije?

FANNY: Nije.

LETTE: Da sam ja tebi ružan.

FANNY: Nije to da si ti meni ružan.

LETTE: Nego?

FANNY: Pa nije pitanje u tome što se meni čini ili ne čini.

LETTE: Nego?

FANNY: Ti jesi ružan. To je činjenica. Kad te vide nitko ne misli drugačije. Ne mogu shvatiti da ti to ne znaš.

LETTE: Otkud bih znao kad mi nitko ništa ne govori?

FANNY: Pa jer je to tako očito.

LETTE: Dobro. Onda možda ne izgledam sjajno. Ali je apsurdno da zbog toga ne smijem u Brig na kongres.

Fanny šuti.

Ti ne misliš da je to apsurdno?

FANNY: No da...

LETTE: Što?

FANNY: Pa mogu shvatiti. Kad si rekao da hoćeš prezentirati svoj utikač, mislim, ti sam, bila sam prilično iznenađena. Mislila sam, oho, pa to je hrabro.

LETTE: Hrabro?

FANNY: Mislim, da te oni puste da ga prezentiraš. Znaš, oni moraju biti prilično sigurni da je tvoj utikač – senzacija.

LETTE: Utikač je senzacija, ali oni meni svejedno ne dopuštaju održati predavanje.

FANNY: Nije stvar u utikaču, radi se o tome da je tvoje lice katastrofalno i da se s njim ništa ne može prodati i nema to nikakve veze s time je li to velika senzacija ili nije.

LETTE: Katastrofalno.

FANNY: Da.

LETTE: Misliš, poput katastrofe.

FANNY: Da.

LETTE: Onda je to prava katastrofa. Kako si izdržala toliko dugo?

FANNY: Ti si lijep čovjek.

LETTE: Ako zanemarimo lice.

FANNY: Ranije, prije nego sam te srela, nikad ne bih pomislila da ću jednom imati tako ružnog muža, ali sad mi to više ne pada na pamet.

LETTE: Jer me nikad stvarno ni ne gledaš.

FANNY: Inače volim sve na tebi, volim, na primjer, kako govoriš.

LETTE: Mi imamo, dakle, jednu, rekli bismo, akustičnu vezu.

FANNY: Možda.

LETTE: Ti me voliš iako sam odvratno ružan.

FANNY: Da.

LETTE: To zvuči kao kompromis.

FANNY: Ali se ne osjeća kao da je kompromis. Prije bih rekla da te volim beskompromisno.

LETTE: Ja tebe, na primjer, uopće ne smatram ružnom, čak mislim da si vrlo lijepa.

FANNY: Da, dragi, to i jesam.

LETTE: I gledam te u oba oka, i imam, na primjer, s tobom isključivo optički odnos...

FANNY: To me veseli.

LETTE: Koji se očito uopće ne temelji na uzajamnosti.

FANNY: Pa ne, dakako da ne.

LETTE: A to je, mislim, loše.

SCHAFFLER: Mogu shvatiti, ali stvarno ne znam...

LETTE: Ne možete me samo tako otproviti. Na glasu ste kao specijalist za lica.

SCHEFFLER: Pa i jesam, ali slučaj poput vašeg ja još nisam vidio.

LETTE: U kojem to smislu?

SCHEFFLER: Pa recimo, ne pada mi na pamet odakle bih počeo.

LETTE: Tako je gadno?

SCHEFFLER: Vidite, ja sam poput kipara: kipar promatra kamen i vidi potencijal koji se nalazi u njemu. I onda iz te gromade oslobađa idealan oblik. Tako i ja postupam s licima. Ali kod vas...

LETTE: Kod mene?...

SCHEFFLER: Kod vas ne vidim nikakav potencijal. Ne mogu reći, dobro, obrazi su redu, namjestiti ću iskrivljeni nos tako da odgovara obrazima i na taj način neuravnoteženo lice opet dovesti u ravnotežu. Ili: nos se može iskoristiti, a usnice ću uskladiti s nosom i tako izglati neusklađenost. Sve to kod vas ne ide. Kod vas bih cijelo lice trebao oblikovati iznova.

LETTE: Aha. I što – to ne bi išlo?

SCHEFFLER: To još nikad nisam radio.

LETTE: A zar vas to ne privlači, mislim, kao izazov?

SCHEFFLER: Pa ne mogu lagati, ima neku draž, ali morate znati da od toga što ste sada neće ostati apsolutno ništa.

LETTE (*Fanny*): Što ti misliš?

FANNY: Zbog mene to nije potrebno. Vrlo sam sretna s tobom kakav si sada.

LETTE: Ne znam hoću li ostati takav kakav sam, mislim, sad kad znam da sam izobličen.

SCHEFFLER: Osiguranje će to svakako pokriti, osiguranje je pokrivalo i bezazelnije slučajeve.

FANNY: Pa ako ćeš zbog toga biti sretniji... Ja ću biti sretna zbog svega onog zbog čega ćeš ti biti sretniji.

LETTE: A ako od moga sadašnjeg lica ne ostane apsolutno ništa?

FANNY: Pa nema veze, ionako ga nikad ne gledam.

LETTE: Onda se odlučujem za zahvat.

SCHEFFLER: Potpišite ovdje: spreman sam potpuno se odreći svog lica.

Lette oklijeva.

LETTE: A kako?...

SCHEFFLER: Molim?

LETTE: A kako ću poslije izgledati?

SCHEFFLER: To vam ne mogu reći. Znate, kad izravnam očne vjeđe, mogu fotografirati, pa onda na fotografiji ucrtati što ću promijeniti, ali u vašem slučaju morat ću tijekom operacije operativno odlučiti, mislim, to je pitanje povjerenja.

LETTE: Aha.

FANNY: Mislim da možeš imati povjerenja.

LETTE: Ali ako se potpuno odričem svog lica – mislim da umiruje ako znam što ću umjesto toga dobiti. A ne da vi tijekom operacije operativno zaključite da se tu ništa ne može napraviti, a ja da onda budem prisiljen ostatak života provesti bez lica.

SCHEFFLER: To se neće dogoditi. A ako se i dogodi...

Slegne ramenima.

LETTE: Mislite, i to bi bilo bolje nego...

SCHEFFLER: Pa ako ćemo iskreno...

LETTE: Potpisujem.

Potpisuje.

SCHEFFLER: Onda, molim, legnite na stol.

LETTE: Mogu još jedanput pogledati u zrcalo?

SCHEFFLER: A zašto?

LETTE: Mislio sam da će svega ovog nestati.

SCHEFFLER: Ne opterećujte se time prije operacije.

LETTE: Dobro, onda ne.

SCHEFFLER: Vjerujte mi, ne propustate ništa.

FANNY: Doviđenja.

LETTE: Hoće li me moja žena uopće prepoznati?

SCHEFFLER: Tome se ne bismo nadali.

LETTE: Dobro.

Lette i Fanny poljube se na rastanku. Lette legne.

LETTE: Onda režite, 'ajde.

SCHEFFLER: Jeste li pripremili injekciju?

Fanny mu daje injekciju.

SCHEFFLER: Sad će malo zaboljeti.

Daje Letteu injekciju.

FANNY: Pričajte mi nešto lijepo.

LETTE: Ništa mi ne pada na pamet.

FANNY: Možda kako si me upoznao.

LETTE: Da. Pa lijepo. Imala si raskuštranu kosu i poklopac motora bio je otvoren, rekao sam, to mogu ja, ali nije išlo, sve je bilo puno dima, a ja sam imao ulje na rukama i po licu, možete si to oprati u mojoj kupaonici,

rekla si i... i u zrcalu se zatim tvoje lice našlo pored moga, još crnog od ulja i gotovo ga nije bilo, a ti, ti, lije-pa pored mene u kupaonici. Mogu ja to.

SCHEFFLER: Još ste uvijek budni?

LETTE: Nisam.

SCHEFFLER: Počet ćemo s nosom, jer najviše strši.

Slomi mu nos.

SCHEFFLER: Skalpel.

Fanny mu daje skalpel.

SCHEFFLER: Posižite ovdje. Moram do hrskavice. Je li ravno?

FANNY: Da, ni izdaleka kao prije.

SCHEFFLER: Implantant na ovom mjestu.

FANNY: Obavezno.

SCHEFFLER: I jedan tu.

Fanny mu daje implantant.

SCHEFFLER: Koštani vosak.

Fanny mu pruža koštani vosak.

SCHEFFLER: Sad držite tako da mogu do ovojnice.

Fanny drži tako da Scheffler može do ovojnice.

SCHEFFLER: Usisati.

Fanny usiše.

SCHEFFLER: Osloboditi usnu šupljinu, tu ćemo kroz sluznicu.

Fanny postupa kako joj govori.

SCHEFFLER: Električni nož.

Fanny mu daje električni nož. SCHEFFLER:reže.

SCHEFFLER: Tu još nije leglo kako treba.

Scheffler je sav u poslu.

SCHEFFLER: Glodalicu, molim.

Fanny mu daje glodalicu. Scheffler operira glodalicom.

FANNY: Sad su i jagodične kosti simetrične. I ispuščenja kod obrva.

Scheffler operira glodalicom.

SCHEFFLER: Bolje ovako?

FANNY: Još malo lijevo.

Scheffler operira s glodalicom.

SCHEFFLER: Ovako?

FANNY (*kimne*): Mm.

SCHEFFLER: Sklerozirati.

Fanny sklerozira.

SCHEFFLER: Konac.

Fanny mu daje iglu s koncem. Scheffler šiva.

SCHEFFLER: Stavite tu prst.

Fanny stavlja prst. Scheffler zauzla čvor.

SCHEFFLER: Tako. Bandažirajte sad sve to, ja idem oprati ruke.

Fanny zavojima omata Letteu glavu. Njegovo lice prekriveno je maskom od gaze.

FANNY: Hoćeš se probuditi, spavaš već cijeli dan.

Lette se budi, uspravi se.

LETTE: Tko? Ja?

FANNY: A tko drugi?

LETTE: Nisam bio siguran govoriš li meni.

FANNY: Kako ti je?

LETTE: Loše. Ne mogu micati licem.

FANNY: To je od anestezijske. Boli te?

LETTE: Ne boli. Boli, sad kad pitaš.

FANNY: Skuhala sam ti juhicu, možeš piti na slamčicu.

LETTE: Je li normalno što tako boli?

FANNY: Ne znam, nikad nisam operirala lice.

LETTE: A zapravo, zašto nisi?

FANNY: Nikad nisam bila ružna kao ti.

LETTE: Točno, ti si zgodna. I? Još uvijek sam ružan?

FANNY: Ne znam.

LETTE: Ne zvučiš uvjerljivo.

FANNY: Još se ne može reći.

LETTE: Nemoj me štedjeti.

FANNY: Ma ne štedim te, ti tu imaš...

LETTE: Što? Nos?

FANNY: Ne vidim, uopće ne vidim...

LETTE: Pogledaj me.

FANNY: Ne mogu.

LETTE: Jer sam ružan.

FANNY: Ma ne, jer ti je cijelo lice još u zavojima.

LETTE: Hoću zrcalo.

FANNY: Moraš biti strpljiv s licem.

LETTE: Ne mogu. Nikad u životu nisam ništa tražio od svog lica. Sad je s tim gotovo. I sad hoću s time bit načisto.

FANNY: Nemoj.

Prilazi ogledalu, skida masku leđima okrenut publici.

LETTE: Oh. Oh, Bože moj.

FANNY: Što je?

LETTE: Pa to je strašno.
FANNY: Nije ono što si očekivao?
LETTE: Hoćeš vidjeti?
FANNY: Neću.
LETTE: Čudovište.
SCHEFFLER: Čovjek je u prvi tren uvijek šokiran.
Ponovno mu stavlja zavoj.
LETTE: Da? I vama je bilo tako?
SCHEFFLER: Meni?
LETTE: Zvučalo je kao da ste i sami...
SCHEFFLER: Ja? Za Boga miloga, ma ne, nisam nikad...
LETTE: Pa otkud onda znate kako mi je?
SCHEFFLER: Ja sam specijalist.
LETTE: Meni, naime, uopće nije dobro.
SCHEFFLER: U prvi tren čovjek vidi samo ranu, ranu koja je na mjestu gdje bi zapravo trebalo biti lice, ali sve to s vremenom dođe na svoje mjesto i zacijeli.
LETTE: Vi ste mene unakazili.
SCHEFFLER: Zar je tu bilo ničeg što se moglo unakaziti?
LETTE: Izgledam ko mljevena hrana za pse.
SCHEFFLER: To je prolazno i ne može se usporediti s onim što je bilo prije.
LETTE: Ali boli.
SCHEFFLER: Normalno.
LETTE: Ne, nije normalno, kao da su mi u lice zabodene užarene vilice, oči mi stalno suze, sve me zateže, natečeno je i neugodno mi je kad govorim.
SCHEFFLER: Pa ne morate govoriti. Vratite se lijepo u laboratorij i bavite se svojim utikačima.
KARLMANN: Tako smo sretni što ste se vratili.
LETTE: Hm.
KARLMANN: Potreslo me kad sam čuo za nesreću.
LETTE: Nesreću?
KARLMANN: Za mene je to pokušaj ubojstva.
LETTE: Mislim, neugodno je, ali nazvati to ubojstvom ipak je malo pretjerano.
KARLMANN: Znam, znam, zvuči netolerantno, ali po mojem mišljenju sve takve bi trebalo uza zid i postrijeljati.
SCHEFFLER: Gospodine Karlmanne.
KARLMANN: Jednostavno ih poredati uz zid i postrijeljati.
LETTE: Koga biste postrijeljali?
KARLMANN: Odgovorne.

LETTE: Radi se o liječniku s titulama, imao je suvremeno opremljenu ordinaciju.
KARLMANN: Ma to ne igra nikakvu ulogu, što se mene tiče mogao je biti papa. Ne treba dugo oklijevati: bum i stvar je gotova.
LETTE: Sâm sam ga za to zamolio.
KARLMANN: Vi ste – što?
LETTE: Moram sam i potpisati.
KARLMANN: Vi mislite da je O.K. ako vas netko tako unakazi?
LETTE: Ne znam o čemu govorite.
KARLMANN: Pa vaša nezgoda, pijani tip u autu, na zebri...
SCHEFFLER (*Karlmannu*): Očito je sve zaboravio. Od šoka.
LETTE: Vi mislite da je to bila prometna nezgoda?
Pokaže na zavoj oko glave.
KARLMANN: Nije bila prometna nezgoda?
LETTE: Pa tko priča takve stvari?
FANNY: Pa ne mora svatko znati, mislila sam.
LETTE: Zašto? Nezgodno ti je?
FANNY: Meni nije, mislila sam da je tebi.
LETTE: Aha, meni bi moralo biti neugodno? Nisam znao.
FANNY: Nisam htjela da ti se smiju.
LETTE: A što je tu smiješno?
FANNY: Pa ne znam, ti s tim zavojem.
LETTE: To je tebi smiješno?
FANNY: Gle, izgleda smiješno, što je je, a ja nisam htjela da ti se smiju.
LETTE: I draže ti je bilo da sam imao prometnu nezgodu.
FANNY: Ma ne...
LETTE: Ali nisam imao prometnu nezgodu. Imao sam ružno lice. I to je to. I meni to uopće nije smiješno.
FANNY: Nemoj se ljutiti, htjela sam samo najbolje.
LETTE: Oprosti. Jako me boli, bojim se da stvarno izgledam kao da mi je preko lica prošao teretnjak.
SCHEFFLER: Gledajte, bojati se ne morate.
LETTE: A zašto ne?
SCHEFFLER: To ja ne znam, ja sam vaš liječnik pa vam to moram reći.
LETTE: Onda skinimo zavoj i pogledajmo što je ispod.
SCHEFFLER: Točno.
LETTE: Dobro. Hajde.
SCHEFFLER: Evo začas.
LETTE: A zašto ne sad, sad, sad?

SCHEFFLER: Pa to sam i mislio. Sad.
LETTE: Pa što čekate?
SCHEFFLER: Ne čekam.
LETTE: Skinite mi... to.
SCHEFFLER: Ja...
LETTE: Bojite se.
SCHEFFLER: Ja?
LETTE: Pogledajte kako vam se ruke tresu.
SCHEFFLER: To je normalno spastičko trzanje, uvijek ga imam.
LETTE: Ma super, onda ja sad na licu imam cik-cak crte?
SCHEFFLER: Rekao sam da ni za što ne jamčim.
LETTE: Bojite se.
SCHEFFLER: Ne ja, vi se bojite.
LETTE: Pa jasno da se bojim, meni su mesarili po licu, nisu vama.
SCHEFFLER: Pa da, zato se ja ne bojim.
LETTE: Onda mi skinite zavoje.
SCHEFFLER: Jeste li za to spremni?
LETTE: Za što?
SCHEFFLER: Nemam pojma za što, moram najprije pogledati.
LETTE: Pa onda pogledajte.
SCHEFFLER: Ali poslije nikakvog cendranja, zamišljao sam drugačije, malo više lijevo, malo više desno, uho više u sredinu, nos ne tako i tako dalje.
LETTE: Prestanite se tresti i skinite zavoje.
SCHEFFLER: *skida zavoje.*
SCHEFFLER: Oh.
LETTE: Što je?
SCHEFFLER: Ovo nisam očekivao.
LETTE: Nije uspjelo. I sad sam sprčkan.
SCHEFFLER: Ni govora. Izgledate kao oljušteno jaje.
Donosi mu ogledalo.
LETTE: Oh, to sam ja?
FANNY: Je li to on?
SCHEFFLER: Samo malo, ne znam ni sam.
Pogleda u dokumentima.
FANNY: Je li to moj muž?
LETTE: Ne znam, ovog čovjeka ne poznajem.
FANNY: Ali bih ga rado upoznala.
SCHEFFLER: Odlično ste uspjeli, nisam se nadao.
FANNY: Mogu dodirnuti?

SCHEFFLER: Molim, molim.
FANNY: I to će tako ostati?
SCHEFFLER: Idućih godina hoće. Šteta što će takvo remek-djelo kad-tad pod zemlju.
FANNY: Ali ne još tako skoro. Lette? Porepoznajete me?
LETTE: Tebe da, sebe više ne. Izgledam kao netko kome ću uvijek zavidjeti.
FANNY: Ne sviđaš se sebi?
LETTE: Svidam se, svidam, samo ne znam jesam li to ja.
FANNY: A tko bi drugi bio?
LETTE: Ti sad gledaš potpuno drugačije.
FANNY: Kako?
LETTE: Više ne gledaš u moje lijevo oko.
FANNY: Pa kad napredujemo.
LETTE: Ne znam, ali svidjelo mi se kako gledaš.
FANNY: Sada ti gledam u lice.
LETTE: Ako je to moje lice.
FANNY: Boja očiju je ista, glas je isti. Iako...
SCHEFFLER: Glas nisam dirao.
FANNY: Meni ipak zvuči drugačije.
LETTE: I što ćeš sad s tim čovjekom?
FANNY: Povest ću ga kući.
LETTE: I onda si to rekla.
FANNY: I u krevet.
LETTE: To onda nisi rekla. Mislim, tako brzo. Još ću postati i ljubomoran.
FANNY: Trebaš se ti prvo naviknuti na mene?
LETTE: Ne, obrnuto, je tebe poznajem, ti se trebaš prvo naviknuti na mene.
FANNY: Ne trebam, sviđaš mi se.
LETTE: Ja? A sigurna si da sam to ja?
Fanny pokaže na njegovu usta.
FANNY: Hoće to držati? Smijem ga poljubiti?
LETTE: Ovog stranca.
Ljubi ga.
LETTE: Kako to ljubiš?
FANNY: Kako to ljubim?
LETTE: Tako požudno.
FANNY: Je li to loše?
LETTE: Ni najmanje.
Ponovno se ljube.
FANNY: I svijet ti sad izgleda sasvim drugačije, zar ne?
LETTE: Pa i ne. Još me malo zateže.

SCHEFFLER: Ali inače? Nema više bolova?
LETTE: Ne, samo još treba izvaditi konce.
SCHEFFLER: Fenomenalno. Nezgoda vas je potpuno promijenila.
LETTE: To u zadnje vrijeme čujem češće.
KARLMANN: Imamo li mi to novog kolegu?
LETTE: Hej, gospodine Karlmanne, to sam ja.
KARLMANN: A mi se znamo?
SCHEFFLER: Pa to je gospodin Lette, odlično se oporavio.
KARLMANN: To nije Lette.
SCHEFFLER: Je, je.
KARLMANN: Mislio sam da ste imali prometnu nesreću.
LETTE: I ja sam mislio, kao da mi teretnjak prelazi preko lica.
SCHEFFLER: Ni ožiljci se ne vide, ne vidi se nijedan.
LETTE: Tu malo, oko uha, većinu pokriva kosa, inače se šiva potkožno ili se operira kroz usnu šupljinu.
KARLMANN: Ne mogu shvatiti. I to će ostati tako?
LETTE: Ako sve bude držalo, hoće.
KARLMANN: A vi ste uvijek bili tako ružni.
SCHEFFLER: Danas se čovjek više ni u što ne može pouzdati. (Letteu.) Što sam vam još htio reći o hotelu: obavezno uzмите sobu s pogledom na jug, oduševit će vas pogled na Alpe.
KARLMANN: Hvala, to ste mi već rekli.
SCHEFFLER: Vama?
KARLMANN: Da, sve je već rezervirano.
SCHEFFLER: Ali sad nisam razgovarao s vama, već s gospodinom Letteom.
KARLMANN: S gospodinom Letteom?
SCHEFFLER: A što? Sad bi se vas još kao ticala i rezervacija gospodina Lettea?
KARLMANN: A ne, ne, soba je rezervirana za mene.
SCHEFFLER: Za vas?
KARLMANN: Pa jasno.
SCHEFFLER: A što biste baš vi radili u Brigu?
KARLMANN: Mislio sam, zbog prezentacije...
SCHEFFLER: Koje prezentacije?
KARLMANN: Pa 2CK, utikači, koje ću prezentirati u Brigu.
SCHEFFLER: Aha, vi biste prezentirali? To je meni nešto novo.
KARLMANN: Ali zar niste sami rekli...
SCHEFFLER: Vi s tim nemate nikakve veze. Vi ste samo asistent.

KARLMANN: To je točno, ali vi ste mi rekli da u specijalnom slučaju kakav je ovaj, iz prodajno-tehničkih razloga...
SCHEFFLER: Ma bljezgarije, prodajno-tehnički, što vi to brbljate? Lette je taj utikač izumio, njemu možemo zahvaliti za patent, nitko nije kompetentniji od njega, jasno je da nitko osim Lettea ne može predstaviti uređaj, uopće ne znam kako vam to pada na pamet. (Letteu.) Balkon prema jugu, na vašem mjestu inzistirao bih na tome.
KARLMANN: Onda je to s moje strane bio nesporazum.
SCHEFFLER: S vaše strane, točno, točno, s vaše strane. A sad, u četiri oka, molim, zar vi nemate ništa za raditi? (Letteu.) Čovjek ima mašte, ha?
LETTE: Na onoj strani termički obrađenog modularnog 2CK utikačkog spoja gdje prolazi struja korišteni su potpuno zaštićeni utičnički ulošci s gumiranim hermetičkim zatvaračima. Podnožno kućište od mesinga, otpornog na udarce i lakiranog postupkom pulverzacije, daje se montirati na komandne pultove i bazne ploče te ga je moguće kupiti s jednostrukim ili s dvostrukim kablenskim uvodnikom. Otporna, postupkom tvrde galvanizacije niklom obrađena armatura zavrtnja zaklanja elektromagnetska polja od vlage i prašine, štiti od mehaničkog oštećenja te na taj način omogućava aplikacije elektroničkih priključaka s najvećim kapacitetom prijenosa. Ukupno je moguće izvesti 16 kontakata iz središnje ili četverostrane priključne jedinice za postizanje, recimo, uzemljenja ili za održavanje sigurnosnog strujnog kruga. Kontakti i kutije, koji se međusobno mogu lemiti ili nadodavati, montirani su kod 2CK utikačkog spoja s patentiranim modularnim konceptom u izoliranim ovojnicama, što omogućava kombiniranu primjenu utikač-kutija, pri čemu takva produženja, ovisno o jačini struje, mogu doseći dužinu do 40 centimetara.
FANNY: 40 centimetara, vi to ozbiljno?
SCHEFFLER: Dopustite da predstavim: gospodin Lette, voditelj našeg odjela za razvoj, gospođa Fanny, direktorica poduzetničke grupe Nuklearktik.
LETTE: Drago mi je.
FANNY: Vrlo dojmljivo, vrlo dojmljivo. Najviše me zanima kombinirana primjena utikač-kutija.
KARLMANN: Mama.

FANNY: Aha, ovo je Karlmann, moj neuspjeli sin.
SCHEFFLER: Neuspjeli? Zašto neuspjeli?
FANNY: Pa pogledajte ga.
KARLMANN: Imam dominantnu majku pa me smatraju homoseksualcem.
SCHEFFLER: Aha, jasno, jasno.
LETTE: Zamišljao sam vas mnogo starijom.
FANNY: Zašto? Zar u novinama piše da izgledam staro?
LETTE: Ne, ali...
FANNY: Što mislite, koliko imam godina?
LETTE: Ne znam, izgledate mladi od sina.
KARLMANN: To je zato jer joj onaj mesar stalno navlači kožu iza usiju. Ima 73.
FANNY: No i?
FANNY (Letteu): Šarmantni ste. Voljela bih da mi u hotelskoj sobi objasnite svoj četrdesetcentimetarski utikač *en detail*.
KARLMANN: Moja mama nema pojma o tehnicima.
FANNY: Karlmann je strašno uobražen jer je njegova tehnika vrhunska.
KARLMANN (Fanny): Još se nitko nije požalio.
KARLMANN (Letteu): Morate nas ispričati. Trenutačno nam ne trebaju utikački spojevi.
FANNY: Ma što ti znaš što ja trebam? Utikački spoj, hm, hm, zvuči obećavajuće.
KARLMANN: Moja majka doduše službeno vodi koncern...
FANNY: Bla, bla, znam, znam...
FANNY (Letteu): Zapravo sve radi on, ja obično od zijevanja ne zatvaram usta, mislim, debilne karoserije. Samo zato jer se njegovom ocu dizao pri pogledu na plavuše na kileru. Neukusno, fuj.
KARLMANN: Ali se onda s dvjesto na A8 zabušio u drvo i adio i s kilerom i s plavušom i s njim.
FANNY: Ne moraš stalno gnjaviti s jednim te istim, ne podnosim ja to, od zadnje korekture moje suzne žlijede više nisu propusne, razmazat će mi se šminka na licu.
KARLMANN: Izmislili ste izvanredan utikač, ali naši UV emiteri su fiksno montirani i ne moraju se uključivati fleksibilno i pojedinačno.
FANNY: Ma svejedno. Ugradit ćemo par tih 2C kakoseveč-zovu utikača u naše strojeve. Neće štetiti. Sad najprije idemo do bara, a kasnije ćemo pogledati utikače.
KARLMANN: Samo nemojte ništa očekivati. Uvijek je takva.

LETTE: Kod sebe baš i nemam materijal za demonstraciju. Imate vi možda?
SCHEFFLER: Ma nema veze, dotični materijal za demonstraciju imate vi uvijek uza se.
LATTE: Znam, znam, nije profesionalno, ali o 2CK nemam sad ništa.
SCHEFFLER: Dajte lijepo udahnite i izadahnite.
LETTE: Aha?
SCHEFFLER: Ne radi se tu o brošurama.
LETTE: Ali ona je...
SCHEFFLER: Dama ima jednu sasvim ljudsku potrebu.
LETTE: Ljudsku?
SCHEFFLER: A vi ćete tu njezinu potrebu zadovoljiti.
LETTE: Ja?
SCHEFFLER: U korist firme.
LETTE: A zašto ja?
SCHEFFLER: Nije pitala mene.
LETTE: A moja žena?
SCHEFFLER: Što je s vašom ženom?
LETTE: Kod kuće imam ženu.
SCHEFFLER: Pa imamo svi. I budite sretni što je kod kuće, a ne ovdje.
LETTE: Mislim, nisam. Bilo bi mi draže da je ovdje.
SCHEFFLER: Vi ste početak.
LETTE: Pa jesam.
SCHEFFLER: I hoćete još nešto u životu, zar ne?
LETTE: Pa da.
SCHEFFLER: Onda nemojte petljati. Učinite nešto za svoju karijeru.
LETTE: Aha.
SCHEFFLER: Učinite nešto za nas. Za 2CK utikački spoj.
LETTE: Ali ona je tako stara.
SCHEFFLER: Pa nema veze, ne vidi se.
LETTE: Ne u licu, ali što je s ostalim?
SCHEFFLER: Žena je sigurno kompletno sanirana.
LETTE: Kompletno?
SCHEFFLER: Pa ne vjerujem da bi gore toliko investirala, a dolje štedjela. I vi niste znatiželjni?
LETTE: Uopće mi nije jasno što joj je, nikad nitko nije tražio ništa od mene...
SCHEFFLER: A usto ste još donedavno izgledali kao strvina.
LETTE: Ja?

SCHEFFLER: To je sad, na sreću, prošlo. Iskoristite to, napravite od tog nešto.

LETTE: Samo, mislim, nemam blagog pojma što i kako...

FANNY: Počeškajte me iza uha.

LETTE: Tu?

FANNY: Bit će kiše.

KARLMANN: Ona je ko hodajući barometar, sve osjeća u svojim ožiljcima.

FANNY: Sve čvrsto kao da je pravo. Nakon svake operacije imam sve više osjetljivih mjesta na koži. Hoćete vidjeti?

LETTE: Ali vaš sin?

FANNY: Karlmann? On samo gleda.

KARLMANN: Ja samo gledam koliko dugo će joj se sviđati sadašnji izgled prije nego što iznova zavapi za doktorom.

FANNY: Ljubomoran je, svidate mu se, ali sa svojim izgledom nema nikakvih šansi.

KARLMANN: Već sam i ko dijete gledao, njoj to treba.

FANNY: Smeta vam?

LETTE: Ne znam, početnik sam.

FANNY: Opustite mišiće, pa vi ste ko stisnuta šaka. To su samo naša tijela koja malo komuniciraju.

LETTE: Stalno mislim na svoju ženu, ne mogu drugačije.

FANNY: Eh, to nažalost ne ide, meni treba vaša puna koncentracija.

LETTE: Kod kuće je i pita se gdje sam.

FANNY: Pa onda je nazovite i recite joj da ste sa mnom.

LETTE: Ne bi mi oprostila.

FANNY: Onda mora shvatiti, mislim, vi se s takvim licem ne možete doživotno ograničiti na jednu ženu.

LETTE: Ne mogu?

FANNY: Svakoj to mora sijevnuti čim vam vidi lice.

KARLMANN: I svakom muškom.

LETTE: Kakve veze s time ima moje lice?

FANNY: Bračna vjernost nije pitanje stava, nego ponude i potražnje. I jasno, uz vaš izgled ponuda je neusporedivo veća nego uz prosječan.

LETTE: I ona će to shvatiti?

FANNY: Sve drugo ne bi imalo veze sa stvarnošću.

Poljubac.

LETTE: Sve drugo s tvoje strane ne bi imalo veze sa stvarnošću.

FANNY: Tebi je to smiješno?

LETTE: S ovakvim licem ne mogu se cijeli život ograničiti na jednu ženu.

FANNY: Jesi ti popizdio?

LETTE: To je pitanje ponude i potražnje, a ponuda je sad mnogo veća nego prije. Nakon svakog predavanja pred mojom graderobom je red od najmanje 25 žena.

FANNY: Što hoće kod tvoje garderobe?

LETTE: Autograme.

FANNY: Pa daj im onda glupe autograme.

LETTE: Onda one imaju još neka pitanja o kojima bi sa mnom htjele raspraviti u opušenom ambijentu.

FANNY: I dokle idu ta opuštena pitanja?

LETTE: Vrlo daleko, najčešće se žele uvjeriti *en detail* o mojem utikaču.

FANNY: !? Ti to hoćeš?

LETTE: Ovisi.

FANNY: O čemu?

LETTE: Pa jedna je, na primjer, direktorica Nuklearnika, a ako je to za tebe problem, onda je to problem.

FANNY: Za koga?

LETTE: Za tebe.

FANNY: Za tebe?

LETTE: A ako ja imam problem, onda će to prije ili kasnije postati problem i za tebe.

FANNY: Aha. Ako je direktorica problem za tebe, onda će prije ili kasnije postati problem za mene.

LETTE: Točno.

FANNY: Onda se očito moram pribрати, jer ću prije ili kasnije imati problem.

LETTE: Točno, bolje ti je da se pribereš.

FANNY: A što to ona ima što ja nemam?

LETTE: Iskustvo. Sedamdeset tri godine.

FANNY: Pa nisam mislila da tebe seksualno privlače mumije.

LETTE: Samo kad su dobro balzamirane. Osim toga, vodimo zanimljive razgovore.

Fanny mu zagladi kosu iza uha.

FANNY: Što je to?

LETTE: Što?

FANNY: Iza vašeg uha.

LETTE: Još uvijek se vidi brazgotina?

FANNY: Pomislila sam već da to s vašim licem nije bez vruga. Priroda ne može biti tako nepravедna.

LETTE: Može, može. Vrlo nepravédna.

FANNY: Što se dogodilo?

LETTE: Ništa, bio sam jako ružan. Priroda je bila nepravédna, nepravédna.

FANNY: Ne mogu zamisliti.

LETTE: Pa i bilo je nezamislivo.

FANNY: Siroti Lette. Sigurno ste jako patili.

LETTE: Ne ja, više moja žena.

FANNY: Smijem li vas poljubiti u brazgotinu?

LETTE: Ako hoćete.

Poljubi ga iza uha.

LETTE: Oh.

FANNY: Dobro je?

LETTE: Nisam znao da postoje takvi osjećaji.

FANNY: Zapanjujuće, zar ne?

LETTE: Imamo toliko toga zajedničkog.

FANNY: Ti si totalno popizdio.

LETTE: Može biti, ali ponuda je velika.

FANNY: Dvadeset pet?

LETTE: Otprilike.

FANNY: A što će onda biti sa mnom?

LETTE: Zašto s tobom? Pa ovdje se radi o meni.

FANNY: A ako ja neću?

LETTE: Što ćeš ako nećeš?

FANNY: Ako te, recimo, ostavim?

LETTE: Ti? Mene?

FANNY: Ako jednostavno odem?

LETTE: A kamo bi pošla?

FANNY: Jednostavno bih otišla. I ostavila te s tvojih 25 žena.

LETTE: S 25 žena čovjek nije sam.

FANNY: Točno.

LETTE: *Ti* bi bila sama. A tako brzo ne bi našla nikog drugog, mislim, ne bi našla nikog tko izgleda tako dobro kao ja.

FANNY: Onda bih ja bila broj 26?

LETTE: Ti si broj 1, ali za njim dolaze i drugi brojevi.

FANNY: Onda ću i ja dobiti autogram?

LETTE: Ti mene možeš gledati u stvarnosti. Na primjer, kad spavam. Cijelu noć. Kad spavam kod kuće.

FANNY: Ali ja bih mogla gledati autogram, kad si ti, recimo, kod brojke 2.

LETTE: Aha.

FANNY: Ili kod brojke 3.

LETTE: To možda i nije loša ideja.

FANNY: Ili kod brojke 4 ili 5.

LETTE: Mhm.

FANNY: Ili kod brojke 6.

LETTE: Točno.

FANNY: Ili kod brojke 7.

LETTE: Dobro, dobro, shvatio sam.

FANNY: Ili kod brojke 8.

LETTE: Dobro, dobro, sad je dosta.

FANNY: Ili kod brojke 9.

LETTE: Ili kod brojke 10, znam, znam.

FANNY: Ili kod brojke 11.

LETTE: Ili 12, 13, 14, 15, shvatio sam.

FANNY: 16, 17.

LETTE: Ma ludilo, kak' ti znaš brojiti.

FANNY: 18, 19.

LETTE: 13, 16, 12...

FANNY: 20, 21, 22.

LETTE: Ideš na živce, znaš.

FANNY: Ili kod brojke 23, 24 ili 25, ja to, mislim, u pojedinačnom slučaju ne mogu znati, ne mogu znati gdje si ti trenutačno nakon svakog takvog predavanja, kako bih i mogla znati kad ih je toliko, 1, 2, 3, 4, 25, ja to, na koncu konca, ne mogu znati, zar ne?

SCHEFFLER: Hoću vam nešto predložiti.

LETTE: Ali nemojte nadugačko i naširoko, nemam mnogo vremena.

SCHEFFLER: Dakako, dakako. Vi ste meni izvanredno uspjeti.

LETTE: Znam.

SCHEFFLER: Nova metoda skulptuiranja cijele partije lica koju sam razvio izazvala je veliku pozornost i sada sam u samoj žiži javnosti.

LETTE: Vi? Mislio sam da sam ja.

SCHEFFLER: Tko?

LETTE: Jeste li sigurni da ste *vi* u žiži javnosti?

SCHEFFLER: Razumije se samo po sebi, a tko bi drugi?

LETTE: Ali mi govorimo o mojemu licu, ne o vašem.

SCHEFFLER: Gledajte, ne želim se prepirati...

LETTE: A što onda? Mislim, dovde mi je, znate.

SCHEFFLER: Dobio sam više ponuda da svoju novu tehniku prezentiram nizom predavanja. I htio sam vas zamoliti da me pratite.

LETTE: Aha?

SCHEFFLER: Kao materijal za demonstraciju, tako reći.

LETTE: Nisam ja nikakav materijal.

SCHEFFLER: Zar vam moja ponuda ne laska?

LETTE: A zar nije dovoljan dija film koji bi pokazao kako sam izgledao prije i kako izgledam poslije?

SCHEFFLER: Ma ne. Želio bih da pred stručnom publikom otvorite svoje srce i ispričate kako vam je moj postupak promijenio život. U pozitivnom smislu, dakako.

LETTE: Pozitivnom.

SCHEFFLER: Pa da.

LETTE: Ali nemam vremena.

SCHEFFLER: Onda ću ja vama dati mnogo novca.

LETTE: Pa dobro.

SCHEFFLER: I postat ćete jako slavni.

LETTE: To već jesam, imam patent na modularni 2CK utikač.

SCHEFFLER: Ovdje je, moje dame i gospodo, gospodin Lette glavom i bradom. Neka vas ove crte lica dirnu u dušu. Prepustite se njihovoj čistoći. I odgovorite sebi najiskrenije što možete na pitanje koje ću vam sada postaviti: postoji li lice bez greške? Zar ne biste žrtvovali sve da mu budete slični? I dali za njega gomilu novca? A ja vam danas velim: to je moguće. I nudim vam jedinstvenu priliku. Odvažite se na taj mali korak i budite drugi čovjek. A sad čujte iz prve ruke kako sam svojim umijećem promijenio život gospodina Lettea. Gospodine Lete, kako ste?

LETTE: Dobro.

SCHEFFLER: A kako ste se osjećali prije operacije, koju sam pomoću nove tehnike obavio na prednjem dijelu vaše glave?

LETTE: Kako sam se osjećao?

SCHEFFLER: Da.

LETTE: Hm. Koliko se mogu sjetiti, osjećao sam se dobro.

SCHEFFLER: Ah, da? Zar niste bili nevjerojatno ružni? Upravo smo vidjeli dijapozitive...

LETTE: Mislim da su prilično pretjerani. Tako ne izgleda nitko.

SCHEFFLER: Ali sve u svemu, vama je sada dobro?

LETTE: Da. Upravo sam bio na banci i unovčio ček na pri-

ličan iznos, poslije ovoga idem jesti, još ne znam s kim. Tko hoće, nek' mi se kasnije javi pa ću odabrati nekog.

SCHEFFLER: To zvuči kao neobično napet život.

LETTE: Da? A potpuno sam opušten.

KARLMANN: Je li on i vama fantastičan?

FANNY: Ja sam njegova žena.

KARLMANN: Oh, žao mi je.

FANNY: Ne mora vam biti žao.

KARLMANN: Mislim da je jednostavno nepodnošljivo biti žena takva čovjeka.

FANNY: A tko ste vi da možete to reći?

KARLMANN: Karlmann. Njegov asistent. Radio sam s njime na 2CK.

FANNY: Gospodin Karlmann. Znam, znam. Vi ste me na proslavi Božića polili kuhanim vinom.

KARLMANN: Bio sam pijan, ne sjećam se.

FANNY: Bili ste vrlo veseli, da, da.

KARLMANN: Ali da, mislim, i vi... tako...

FANNY: Na što mislite?

KARLMANN: Da i vi poslije stojite u redu i nadate se da će vas povesti u hotelsku sobu?

FANNY: A ne, ne, ja imam svoju sobu. U drugom hotelu.

KARLMANN: Žena poput vas.

FANNY: Kakva žena?

KARLMANN: Vrlo atraktivna. Ako se jednog dana poželite osvetiti, mislite na mene.

FANNY: Lijepo od vas što ste to rekli. Ali ja ne skrećem pogled s njegova lica. U usporedbi s njim vi izgledate poput utičnice. Ismijao bi me, znate.

KARLMANN: On je sad loša šala. Prazna olupina. Fermentirani mjehurčić iz kanalizacije. Više ne istražuje.

SCHEFFLER: A i kako bi kad stalno prezentira naše proizvode.

KARLMANN: Vi mislite na njegovo lice. On prezentira svoje lice, drugo ništa. Oдавno je zaboravio što je utičnica, mogao bi govoriti i kuhinjske recepte.

SCHEFFLER: Svejedno, promet je porastao za sedemdeset posto. Osim toga, imamo vas. Jeste li dalje radili na 2CK?

KARLMANN: Razvio sam novu varijantu za grubu primjenu u industriji, takozvanu utičnicu 2CL, koja je zaštićena od prskanja vodom i ne propušta ulje, koja može biti isporučena s jednostavnim učvršćenjem, kutnim učvr-

šćenjem, svodnim ili u obliku kleme. Novi crimp-kontakti omogućuju priključivanje različitih profila, u varijanti 2CLV i paralelno sa pneumatičkim ventilima tipa čvrste zatvorene kutije, koji mogu izdržati pritisak od najviše 35 bara...

SCHEFFLER: Ma dobro, dobro, ne trebaju meni sve te gluposti. Kad to može krenuti serijski?

KARLMANN: Odmah.

SCHEFFLER: Lette!

LETTE: Što je?

SCHEFFLER: Opet morate na put.

LETTE: Kamo?

SCHEFFLER: Obavezno morate na idućem kongresu u Brigu prezentirati 2CL.

LETTE: 2CL, ali utikač se zove 2CK?

KARLMANN: Ali...

SCHEFFLER: Novi utikač gospodina Karlmana zove se 2CL.

LETTE: Otkad Karlmann ima utikač?

KARLMANN: Imam, imam, zove se 2CL, izumio sam ga.

SCHEFFLER: A i vi ste još tu? Što hoćete?

KARLMANN: Stvorio sam 2CL i volio bih ga sam prezentirati u Brigu.

SCHEFFLER: Vi?

KARLMANN: Čak mislim da na to imam pravo.

SCHEFFLER: Ali, čovječe Božji, otkud vam sad to?

KARLMANN: Ja sam taj utični spoj razvio, znam sve o njemu, nitko za 2CL nije kompetentniji od mene.

SCHAFFLER: Gluposti, gluposti, nekoliko brojkica.

LETTE: Pa ako misli da s tim licem može prodati tu svoju kpariju...

SCHEFFLER: Nemojmo se odmah uloviti za to, gospodine Lette.

(*Karlmannu*). Gledajte, mi ne eksperimentiramo. I vama je stalo do uspjeha 2CL, zar ne?

KARLMANN: Pa je, ali...

SCHEFFLER: No, onda... (*Letteu*). Onda lijepo spakirajte kofere i uzmite u Excelsioru sobu s pogledom na jug. (*Karlmannu*). Vaše je lice više-manje u redu, ali utični spoj je neugledna, komplicirana stvar. Bolje je da ljudi previše ne zaviruju u njega. Zbog toga nam treba nešto snažno da bismo ih odvratili, a grandiozno lice gospodina Lettea može lijepo usisati sve poglede tako da se nijedan ne ulovi na tog jadnog 2CL-a.

LETTE: Nemojte biti tužni, Karlmanne. Ne može svatko imati lice poput mojega.

FANNY: Na to sam i ja pomislila, ali sad mi se dogodilo već treći put.

LETTE: Što to?

FANNY: Prvo u supermarketu, potom u autobusu, a sad maloprije u parku.

LETTE: U parku?

FANNY: Sjedim na klupi i netko sjedne pored mene, pogledam ga, a to si ti.

LETTE: Ja?

FANNY: Da. U novom kaputu. Ja još zurim u tebe, ali uo puteljkom dolazi neka žena i ti joj daješ poljubac.

LETTE: Nisam, mislim...

FANNY: Potom si otvorio usta i razgovarao sa ženom, ali glas ti je bio potpuno drugačiji. A žena je rekla da je operacija očito dobro prošla i da izgledaš točno kao na slici.

FANNY: Uopće nisam bio u parku.

FANNY: Znam. To je bio neki drugi čovjek. S tvojim licem.

LETTE: S mojim licem?

FANNY: Evo.

Daje mu brošuru.

FANNY: I to danas već treći.

LETTE: Što je to?

FANNY: Žena je to izvadila iz torbice. Brošuru doktora Schefflera, s tvojom slikom, dala mi ju je jer sam zuri-la kao da sam izvan sebe. Za vašeg muža, rekla je.

LETTE: Ali ja... pa ja sam...

SCHEFFLER: Nemojte se uzrujavati. Na vašem mjestu bio bih ponosan.

LETTE: Ponosan?

SCHEFFLER: Pa kad svi hoće izgledati poput vas.

FANNY: Mene prilično iritira kad za svakim uglom naletim na svojega muža.

SCHEFFLER: A zašto? Ne volite susresti svog muža?

FANNY: Kako da se orijentiram u erotskom smislu?

SCHEFFLER: Vaš se život obogatio dodatnim dražima.

FANNY: Prekomjernim dražima. Zbunjena sam.

LETTE: Ona je zbunjena. A ja neću da mi žena bude zbu-njena. (*Karlmannu*). Što vi tu radite?

KARLMANN: Što se to vas tiče?

LETTE: Jer je očito da se u ovoj ordinaciji moje lice raspro-daje u velikom stilu.

SCHEFFLER: To nije vaše lice. Ja sam ga izmislio.
LETTE: A ne možete barem malo varirati?
SCHEFFLER: Nitko ne želi. Uvjerili ste ih pa ste, dakle, donekle i sami krivi.
LETTE: Sad to hoćete i s njegovim licem?
SCHEFFLER: Ako ima dosta novca.
LETTE: Ali zar to mora biti? To je moj kolega, nastat će zabuna.
SCHEFFLER: Što se tiče novca: vaš honorar za nastupe na posljednjoj seriji predavanja.
Daje mu novac. Lette broji.
LETTE: To je premalo.
SCHEFFLER: Nije.
LETTE: Jest. Dvije tisuće petsto. Tu je samo tisuću i dvije stotine.
SCHEFFLER: Da. Cijene se mijenjaju.
LETTE: Ako se cijene mijenjaju, onda vam ja više nisam na raspolaganju.
SCHEFFLER: Dobro.
LETTE: Molim?
SCHEFFLER: Rekao sam: dobro.
LETTE: Vama je to dobro? Vi ste poslovno vezani za mene.
SCHEFFLER: Ma kakvi.
LETTE: Zar niste?
SCHEFFLER: Sigurno ste već primijetili: u međuvremenu više niste jedini s potrebnim materijalom što se lica tiče.
LETTE: Mislim, to je...
SCHEFFLER: Okrutna stvarnost. A drugi nositelji lica nisu samo osjetno prijazniji u osobnom kontaktu, već su, što je najvažnije, jeftiniji.
LETTE: Ali drugi nisu pravi.
SCHEFFLER: Pa niste ni vi. Potražnja za mnom je u međuvremenu toliko porasla da ću svoje turneje organizirati na fleksibilniji način, ne mogu se stalno obazirati na vaša cendranja.
KARLMANN: Zamolio bih vas da već jednom završite, mentalno sam pod priličnim pritiskom zbog operacije, čekanje ubija, a ja bih se još danas ostavio svojih starih krpa.
SCHEFFLER (*Letteu*): Ispričajte me. Moj pacijent...
LETTE: Vaš pacijent je moj asistent. Zabranjujem korištenje mogega lica.

KARLMANN: Vi mirno možete krasti moje izume i ponašati se kao da su vaši. Ali što ću ja sa svojim licem još je uvijek moja stvar.
LETTE: Ne radi se tu o vašem obrazu, već o momemu.
KARLMANN: Njega ste već odavno izgubili.
SCHEFFLER: Započet ćemo s nosom, zato jer najviše strši iz lica.
FANNY: Christiane, zašto se ti tako mrštiš?
LETTE: Christian?
KARLMANN: Pa to nije Christian, mama, to je Lette.
LETTE: Kakav Christian?
KARLMANN: Tip koji u baru svira klavir.
FANNY: Stvarno? Mislim, izgleda ko Christian.
LETTE: Ako i izgleda, onda taj Christian izgleda kao ja.
FANNY: A to je važno ili što?
LETTE: Ja sam bio prvi.
KARLMANN: Posljednjeg tjedna baš i ne pa se ona zakvačila za Christiana.
FANNY: Glavno je da si ti sad tu ili što – nisi?
LETTE: I nemam blagog pojma o klaviru.
KARLMANN: Nećeš odložiti kaput i to?...
LETTE: Neću.
FANNY: Hajde, Karlmanne, skinij tvrdoglavcu odjeću, idemo u saunu.
KARLMANN: Kad se već tako žuriš...
LETTE: Samo malo, samo malo.
FANNY: Što je?
LETTE: Jesi li njemu rekla da me skinje?
FANNY: Pa dopusti mu taj užitak.
LETTE: Neću da prtija po meni.
KARLMANN: A zašto? Zar sam ti nešto učinio?
LETTE: Imam odnos s tvojom mamom.
KARLMANN: Da, i? Pa to njoj ne smeta.
FANNY: Upravo suprotno.
LETTE: Smeta meni.
FANNY: Ne sviđa ti se?
LETTE: Ne radi se o tome.
FANNY: A što misliš o njemu, onako...
LETTE: Nemam pojma.
KARLMANN: Mama.
FANNY: Pa mogu valjda pitati.
LETTE: Meni je sad to, ne znam, previše hormonalno...
KARLMANN: A mora to sad biti, mama?
FANNY (*Letteu*): Samo sam znatizeljna jer on toliko umi-

šlja. Stoji pred ogledalom i promatra svoj nos. Kaže da ima nos na oca.
LETTE: Aha, i?
FANNY: To bi onda bilo jedino što od njega ima. Kako ti se čini njegov nos?
LETTE: Njegov nos?
FANNY: Da, njegov nos, kako ti se čini njegov nos?
Lette gleda Karlmannov nos.
LETTE: Nos je O.K.
KARLMANN: Mama, ovo je mučno.
FANNY: Vidiš, s nosom nije ništa. Prosjek prosjeka, u najboljem slučaju.
KARLMANN: Mama...
Počne plakati.
LETTE: Nisam to htio reći, mislim, radi se samo o tome... jer ja s muškarcima ne...
KARLMANN: Shvatio sam, ne sviđam ti se.
LETTE: Ma ne, ne.
KARLMANN: Mislim, moj nos se ne može mjeriti s tvojim.
LETTE: Ma daj, Karlmanne, nemoj biti tužan, molim te.
FANNY: I evo nam sranja. Zašto konačno ne odrasteš?
KARLMANN: Jer imam dominantnu majku.
FANNY: Zar se nimalo ne stidiš? Kakvo je to cmizdrenje.
KARLMANN: Ali kad boli, kad tako strašno boli.
FANNY: Tako je to bilo i kod mog muža nakon operacije.
KARLMANN: Divio sam mu se, tako sam mu se divio kad je izumio 2CK, iako je stvarno bio ružan. Onda sam u firmi bio još sitan kotačić.
FANNY: Ali ste se vrtoglavo uzdigli. A vaše novo lice odnijet će vas poput propelera u druge orbite.
KARLMANN: Da, sad me više ništa neće zaustaviti.
FANNY: Podsjećate me na njega.
KARLMANN: Stvarno? Mislite... lice?
FANNY: Nije samo lice. Ta revnost, čovjek doslovno čuje buku motora kojim akcelerirate svoju ličnost. Znaete što sam tada napravila?
KARLMANN: Kada?
FANNY: Kad je moj muž imao bolove.
KARLMANN: Što?
FANNY: Evo ovo.
Poljubi ga.
FANNY: Pomaže?
KARLMANN: Mislim da pomaže.

Poljubi ga ponovno.
FANNY: Već je bolje?
KARLMANN: Da. Mnogo bolje.
Poljubi ga ponovno.
KARLMANN: Vi to radite zato jer se hoćete osvetiti?
FANNY: Ne. Meni se samo sviđa vaše lice.
Počnu voditi ljubav.
KARLMANN: Ti si, mama, ono najbolje, bila si i prije i sada si.
FANNY: Ti isto, dijete moje.
LETTE: A ja?
FANNY: Ti nisi htio sudjelovati.
LETTE: Ne mogu kad ti je sin tu.
KARLMANN: To kažeš samo zato jer me hoćeš dotući.
FANNY (*Letteu*): Inače nisi imao taj problem.
LETTE: Kako to misliš?
KARLMANN: To je bio Christian, mama, ti miješaš.
FANNY: A to nije Christian?
KARLMANN: Ne, mama, ovo je Lette.
FANNY: A je li? Ali izgleda poput Christiana, u dlaku, zar ne?
KARLMANN: Izgleda identično, ali ipak nije.
FANNY: A po čemu da ja to primijetim?
KARLMANN: Na primjer po tome što ima taj problem.
LETTE: Nemam nikakav problem. Vi imate problem.
SCHEFFLER: Nemam ja nikakav problem.
LETTE: Imate, imate. Nećete moći bez mene.
SCHEFFLER: To mislite vi. Izbacujem vas po kratkom postupku.
LETTE: Ali utični spojevi, kako ćete...
SCHEFFLER: Pa vi već mjesecima niste *proizveli* ništa nova.
LETTE: Ja sam *prezentirao*. Prezentirao sam Karlmannov utični spoj 2CL za grubu primjenu u industriji, odlično sam ga prezentirao, utični spoj je odjeknuo... odjeknuo je poput razbijenoga prozorskog stakla.
SCHEFFLER: U budućnosti će gospodin Karlmann prezentirati sam.
LETTE: Ako vi sebi možete dopustiti da se vaši utični spojevi prezentiraju s takvim licem...
SCHEFFLER: Gospodine Karlmann? Hoćete, molim vas, doći?
Dolazi Karlmann.

SCHEFFLER: Smatrate li ovo neprihvatljivim, mislim, ovo lice?

LETTE: Ovo... ovo je bezobrazluk.

SCHEFFLER: Ovo je vaše lice.

LETTE: Točno, točno, ovo je moje lice.

KARLMANN: U budućnosti će biti moje.

SCHEFFLER: Razjasnite to među sobom, ja ću sebi za to vrijeme oguliti voće.

LETTE: Ali mušterije su se s vremenom vezale za mene, poznaju me, imaju u mene povjerenja, vjeruju mi, svojim licem jamčim kvalitetu, kontinuitet i uvijek isti domet na visokom nivou.

SCHEFFLER: Vaš vlastiti domet je uvelike opao.

KARLMANN: Mušterije neće ni primijetiti da utične spojeve više ne prezentirate vi, nego ja.

LETTE: Kradete mi klijentelu.

KARLMANN: Koja je već davno moja. Posljednje svoje što ste prezentirali je 2CK, otada samo prezentirate moje proizvode. Klijentela koja kupuje utične spojeve za jaku struju je moja.

SCHEFFLER: Više vas ne trebamo.

LETTE: Što?

SCHEFFLER: Više vas ne trebamo.

LETTE: Ne trebate ponavljati.

SCHEFFLER: Idite, molim.

LETTE: Izbacujete me.

SCHEFFLER: Da.

LETTE: Izbacili su me.

FANNY: Tebe? Ali, srce, upravo si za njih razvio novi 2CL utični spoj.

LETTE: To nisam bio ja, nego Karlmann.

FANNY: Ali ti si Karlmann.

LETTE: Ne, ja sam Lette.

FANNY: Izbacili su Lettea?

LETTE: Da, a Lette sam ja.

FANNY: Da, Lette, očekivalo se da će izletjeti, već odavno.

LETTE: Ja sam Lette!

FANNY: Ti?

LETTE: Da.

FANNY: Ali izgledaš kao Karlmann.

LETTE: Ako netko izgleda kao netko, onda Karlmann izgleda kao ja.

FANNY: Nema veze, u svakom slučaju, ti izgledaš super.

LETTE: Kao Karlmann.

FANNY: Volim to što rade tvoje trepavice kad napraviš ovako.

LETTE: A to voliš i kod Karlmanna?

FANNY: Pa jasno, srce.

LETTE: Jesi li upravo rekla srce?

FANNY: Da, srce, zašto ne?

LETTE: To nikad prije nisi rekla.

FANNY: Jesam, upravo sada, kad si ušao.

LETTE: Kad si mislila da sam Karlmann.

FANNY: A kako da vas razlikujem?

LETTE: Zašto Karlmannu kažeš "srce", to si bio ti, zar ne?

FANNY: Nisam njemu rekla "srce", to si bio ti, zar ne?

LETTE: Ali si mislila na Karlmanna.

FANNY: A je li to tako važno?

LETTE: Kako to ne bi bilo važno?

FANNY: Kad ste slični kao jaje jajetu?

LETTE: Srce. Kakvo je to sranje od riječi? Srce.

FANNY: Pa boli tebe ako ne govorim tebi.

LETTE: Jesi poludjela?

FANNY: Ne deri se na mene. Karlmann se nikad ne dere na mene.

LETTE: Ti me varaš.

FANNY: Ne varam te. Spavam samo s Karlmannom jer izgleda kao i ti.

LETTE: A ja sam mislio da izgledam kao on.

FANNY: Za mene to nije nikakva razlika.

LETTE: Onda dobro.

FANNY: Vjeruj mi, želim samo tebe.

LETTE: Ali to očito nisam ja.

FANNY: Ranije je bilo jednostavnije.

LETTE: I uopće, zašto sam ja sad suvišan, zašto se mene izbacuje? Ja sam razvio 2CK, imam patent, bio sam prvi koje je utični spoj modularno, mislim... ja sam bio prvi s tim licem, ja... ja hoću svoje lice natrag.

SCHEFFLER: To ne ide.

Scheffler se priprema operirati Karlmanna.

LETTE: A zašto ne?

SCHEFFLER: Već ste operirani.

LETTE: Ali to sad više neću.

SCHEFFLER: Ne pada mi na pamet razoriti svoje djelo.

LETTE: Ja sam taj koji mora živjeti s vašim djelom na svojem licu, a to više neću.

SCHEFFLER: Tu ja ne mogu ništa.

LETTE: A tko može?

SCHEFFLER: Što je jednom odrezano, ne može se više vratiti. Što je glodalica oglodala, više se ne vraća.

LETTE: Onda mi odnekud trasplantirajte nešto.

SCHEFFLER: A odakle? Hoćete lice od guzice s koljenom kao čelom i bradu od dlaka ispod pazuha?

LETTE: Hoću svoje lice.

SCHEFFLER: Potpisali ste da ga se odričete. I sad ga nema.

LETTE: Želim ga ponovno.

SCHEFFLER: Većina ljudi bila bi sretna da može izgledati poput vas.

LETTE: U tome i jest problem. Previše ih je.

SCHEFFLER: Previše je čega?

LETTE: Tih koje vi usrećujete mojim licem.

SCHEFFLER: Odnekud i moram plaćati svoje pecivo.

LETTE: Dajte mi neko drugo lice.

SCHEFFLER: To ne ide. Mogu samo ovo jedno. Ništa drugo nisam naučio. Vaše staro lice je previše egzotično, takvo što se više ne može napraviti.

LETTE: Molim vas. Platit ću koliko tražite.

SCHEFFLER: Niste normalni. Trebate profesionalnu pomoć.

LETTE: Zato i jesam kod vas.

SCHEFFLER: Ali ja nisam liječnik, ja sam umjetnik. I moram vas zamoliti da odete, tu se priprema operacija.

LETTE: Na kome još?

KARLMANN: Na meni.

LETTE: I na njemu? A ja sam mislio da je tebi stalo do tvog izgleda.

KARLMANN: Prosječan je.

LETTE: I do nosa, kojeg imaš od oca. A sve što ćeš sada dobiti je od njega.

Pokaže na Schefflera.

KARLMANN: Sve je to samo radi tebe.

LETTE: Radi mene?

KARLMANN: Da ti se toliko ne gadim. Hoću te, dragi.

LETTE: Nemoj reći "dragi", neugodno mi je.

SCHEFFLER: Moj pacijent ima cilj i konzekventno ga slijedi.

KARLMANN: Lijepi pozdravi od mame, čekamo te na večeri.

LETTE: Mene? Siguran si?

Karlmann gleda.

KARLMANN: Ne. Nisam siguran.

LETTE: Ni ja.

KARLMANN: Onda ću ja dobiti samo juhicu.

SCHEFFLER: Pripremili ste injekciju?

Fanny mu daje injekciju.

LETTE: Rado bih na dvadeset peti kat.

SCHEFFLER: Sad će malo boljeti.

Daje Karlmannu injekciju.

LETTE: Boli već dugo, predugo. 1, 2, 3, 4.

SCHEFFLER: Pričajte mi nešto lijepo.

LETTE: Kao dijete nisam mogao spavati, noću, u krevetu, a moja majka bi se nasmiješila i pogladila me po obrazu. Obraza sad nema.

SCHEFFLER: Počet ćemo s nosom, nos najviše strši iz lica.

Slomi Karlmannu nos.

LETTE: Kako me to gledate?

Ne gledam.

SCHEFFLER: Skalpel.

Fanny mu pruža skalpel.

LETTE: Gledate, uvijek dok pogledam, pogledate i vi. Onda nemojte gledati.

SCHEFFLER: Posišite.

LETTE: Evo opet. Ne blejite tako panično, pozlit će mi od toga.

To nisam ja, to ste vi.

Ja?

SCHEFFLER: Koštani vosak.

Fanny mu daje koštani vosak.

LETTE: *Panično trzate krajevima usnica.*

Ne, vi trzate.

Ja trzam jer vi trzate.

Ne trzam.

Trzate, ipak trzate.

SCHEFFLER: Usisati.

Fanny usisava.

LETTE: *Ovako: trz, trz.*

Prestanite.

Tek kad prestanete vi.

Dražite me svojom panikom.

To je vaša panika.

Ja nisam u panici.

Jeste, pogledajte se.
Koga da pogledam.
Sebe.
Mene?
Ili ako baš hoćete, mene.
Vas?
Da, mene ili sebe, svejedno, izgledate panično s tim svojim trzanjem.
SCHEFFLER: Električni nož.
Fanny mu pruža električni nož. Scheffler reže.
LETTE: Izgledam kao oguljeno jaje.
Izgledate kao ja.
Nije točno, u stvarnosti izgledam potpuno drugačije.
I ja.
Vi ne. Vi ste samo u tom zrcalu, vas u stvarnosti nema.
Ni vas.
SCHEFFLER: Glodalicu.
Fanny mu daje glodalicu. Scheffler radi glodalicom.
LETTE: Ako hoću, mogu vas razbiti.
Onda ću vas čekati iznad drugog lavaboa, a vi ćete panično zuriti u neonsko svjetlo.
Ja nisam u panici.
Što onda hoćete na tom neboderu?
Svježeg zraka.
Jer ste u panici.
SCHEFFLER: Sklerozirati.
Fanny sklerozira.
LETTE: Odabrali ste ovu zgradu jer pripada koncernu Nuklerktik, s čijom direktoricom ja imam odnos.
Ne, ja, ja imam odnos.
I ja.
I vi?
SCHEFFLER: Konac.
Fanny mu daje iglu s koncem.
LETTE: Na dvadeset petom katu izaći ćete iz dizala, popeti se preko ograde platforme i skočiti.
Ja ću skočiti s krova?
Pa da, zato ste i ušli u dizalo.
Krivo, krivo, ja samo hoću gore.
Krivo, krivo, vi hoćete dolje.
Neću.
SCHEFFLER: Pritisnite tu prstom.

Fanny pritisne, Scheffler zauzlava.
LETTE: Putem dolje ćete proletjeti mimo prizora iza kojeg direktorica koncerna Nuklearktik pijucka konjak...
Ne...
... i čeka svog neupjelog sina koji sebi upravo instalira lice koje vi smatrate svojim vlasništvom i koje svojim skokom želite uništiti jednom za svagda.
SCHEFFLER: Tako. Zavijte sad sve to, ja idem oprati ruke.
LETTE: Neću, strah me je.
Točno, vi ste u panici.
Točno, ja sam u panici...
Lijepo od vas što to sad uvidate.
Ali mi svejedno niste simpatični.
Ni vi meni, a sa svakom minutom još ste mi manje.
Ja?
A na koža uopće mislite kad to kažete?
Što?
Ja.
Tko?
Vi.
Ja?
Ne znate ni sami.
Što?
Hajde, dakle, obavimo to.
Vi ne. Sad ću vas tu lijepo ostaviti.
Suprotno, suprotno, još ću ja prije vas stajati na rubu i mahati.
Onda ću vas baciti dolje...
I ja vas.
I smrskati vam njušku na pločniku.
To je vaša njuška, nije moja.
Kuš, 23, 24, 25, makni se, sad ću skočiti.
KARLMANN: Ne.
LETTE: Što vi tu tražite?
KARLMANN: Upravo se vraćam iz klinike.
LETTE: Pa lijepo, a ja se upravo spremam skočiti.
FANNY: Previsoko je.
KARLMANN: Nećeš prije toga vidjeti kako izgledam?
LETTE: Mogu misliti.
FANNY: Nemoj se tako klatiti.
LETTE: Sve sam izgubio, a to je u jednom mahu mnogo.
KARLMANN: Mi smo još tu.
FANNY: Mi te volimo. Osim toga, ne želim da lupiš o zorsku dasku, što bi siroti ljudi mislili iza svojih tegli s cvijećem.

LETTE: Scheffler me izbacio, život mi je uništen, nemam više novca.
KARLMANN: No i? Možeš živjeti s nama i trošiti naš novac.
LETTE: Napustila me žena i sad spava s drugim.
FANNY: Ne trebaš ti svoju ženu, imaš mene.
KARLMANN: I možeš imati i mene. Ako hoćeš.
FANNY (Karlmannu): Skini te glupe krpe s lica, tko hoda takav?
Skine Karlmannu zavoje s lica.
LETTE: Vi sa mnom sigurno mislite dobro ili s onim za koga me smatrate. Ili to uopće nije tako i mislite da sam Christian? Možda sam stvarno Christian ili Karlmann, tko je uopće taj Karlmann i tko je sad s mojom ženom, jesam li to ja ili sam ovo ja ili ja ili tko?
FANNY: Ti sebe smatraš strašno važnim. Kao da si jedini tko ima nekakav problem.
LETTE: Pa nisam.
FANNY: Ne morate se vi tako strašno razlikovati.
Karlmann na licu više nema zavoj. Lette ga pogleda.
LETTE: Oh!
FANNY: Ovako je mnogo prijaznije.
LETTE: A ja sam mislio da sam te ostavio u zrcalu u dizalu.
KLARLMANN: Ja sam.
LETTE: Tko?
KARLMANN: Ja.
LETTE: Ja?
KARLMANN: Da, ja.
LETTE: Ti si ja?
KARLMANN: Volio bih biti. Radije nego ja.
LETTE: Tražio sam te.
KARLMANN: Mene?
LETTE: Da. Mene.
KARLMANN: I sad si me pronašao?
LETTE: Mislim da jesam. Ja sam sebe pronašao.
KARLMANN: Veselim se.
LETTE: I ja se veselim.
KARLMANN: Nisam htio sad tu skočiti s krova.
LETTE: Ni ja.
KARLMANN Lijep sam.
LETTE: Hvala, lijepo od tebe. I ja sam lijep.
KARLMANN: Hvala, sad ću još i pocrvenjeti.
LETTE: Kao ja.

KARLMANN: I ja.
LETTE: I ja.
Gledaju se.
KARLMANN: Neodstajao sam sebi.
LETTE: I ja sebi, toliko sam čeznuo za sobom.
KARLMANN: I ja za sobom, otkako sam se prvi put ugledao, uvijek sam mislio na sebe.
LETTE: A i ja: izgubljena je svaka sekunda kad nisam kod sebe.
KARLMANN: Da, bez sebe ne mogu živjeti.
LETTE: A ja ne mogu bez sebe, umro bih kad bih se izgubio.
KARLMANN: Više se nikad ne mogu napustiti.
Stanka. Ništa se ne zbiva. Gledaju se.
KARLMANN: Tako je i meni, kad pogledam u svoje oči zaboravam na sve drugo.
LETTE: Tako je lijepo od mene što to kažem.
KARLMANN: Smijem opipati?
Dodiruju si lica.
LETTE: Takav je to osjećaj: ja.
KARLMANN: Moja kosa je tako meka.
LETTE: Moja koža je tako glatka.
KARLMANN: Kako mirišem.
LETTE: Kao ja.
KARLMANN: I ja.
LETTE: I ja.
KARLMANN: I ja.
LETTE: I ja.
KARLMANN: I ja.
LETTE i KARLMANN: Volim sebe.
Lica se približavaju jedno drugome dok se ne poljube.
FANNY: Hoćemo sad polagano u krevet? Sada, kad smo bogati i lijepi? Da budemo sretni i možemo spavati?
Pojavljuje se Scheffler s malim ogledalom.
SCHEFFLER: Da vidimo. Započet ću s nosom jer najviše strši iz lica.
Slomi sebi nos.
Kraj

S njemačkog jezika preveo: Dubravko Torjanac
Naslov izvornika: Marius von Mayenburg, *Der Häßliche*
(Henschel Schauspiel Theaterverlag Berlin GmbH 2007)